

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/212/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617209960
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6617209960.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členiek senátu JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom 010 11 Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: V. N., nar. XX.XX.XXXX bytom XXX XX D., W. XXX, o zaplatenie 8.827,56 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 4Csp/204/2017-73 zo dňa 14.06.2018, v znení dopĺňacieho rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 4Csp/204/2017-200 zo dňa 03.10.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/204/2017 - 73 zo dňa 14. 06. 2018 v znení dopĺňacieho rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/204/2017 - 200 zo dňa 03. 10. 2019 v napadnutom výroku II., ktorým súd žalobu v časti uplatneného úroku vo výške 9,90 % ročne zo sumy 8.827,56 Eur od 30. 06. 2017 do zaplatenia zamietol a v závislom výroku III. o trovách prvoinštančného konania p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom, v znení dopĺňacieho rozsudku Okresného súdu Lučenec číslo konania 4Csp/204/2017-200 zo dňa 03.10.2019, súd prvej inštancie výkonom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.827,56 eur spolu s kapitalizovaným úrokom z úveru vo výške 279,44 eur, kapitalizovaným úrokom z omeškania vo výške 3,43 eur a úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z dlžnej sumy 9.107,00 eur od 30.06.2017 do zaplatenia a poplatkom za poistenie vo výške 6,90 eur, všetko v lehote 90 dní od právoplatnosti rozsudku, výkonom II. súd žalobu v časti o zaplatenie úroku vo výške 9,90 % ročne zo sumy 8.827,56 eur od 30.06.2017 do zaplatenia zamietol a výkonom III. súd rozhodol o trovách prvoinštančného konania a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a vyslovil, že o výške nároku na náhradu trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval skutkový a právny základ uplatneného nároku žalobcu, ktorý sa domáhal zaplatenia istiny 8.827,56 eur, úroku vyčísleného do dátumu mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 279,44 eur, úroku z omeškania vyčísleného do dátumu predčasnej splatnosti úveru vo výške 3,43 eur, úroku vo výške 9,90 % ročne zo sumy dlžnej istiny od 30.06.2017 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy dlžnej istiny, dlžných úrokov od 30.06.2017 do zaplatenia, poplatku za poistenie splácať úver vo výške 6,90 eur a nahradenia trov konania za zaplatený súdny poplatok. Žalobca uviedol, že so žalovaným uzavrel dňa 29.07.2015 Úverovú zmluvu č. 000000000223663, na základe ktorej žalovanému poskytol úver vo výške 10.000,- eur, za poplatok 300,- eur a s dohodnutou fixnou ročnou úrokovou sadzbou vo výške 9,90 %. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splatiť v 108 pravidelných mesačných splátkach po 141,01 eur, splatných k 27. dňu v kalendárnom mesiaci. Prvá splátka bola splatná 27.08.2015 a posledná splátka mala byť splatná 29.07.2024. RPMN je v zmluve uvedená vo

výške 11,4 %, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia zmluvy 10,39 %, celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť 15.529,08 eur. Nakoľko žalovaný svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy riadne neplnil, žalobca dňa 26.04.2017 oznámil žalovanému, že je v omeškaní so zaplatením splátok úveru a vyzval ho k úhrade dlžných splátok najneskôr do 01.05.2017, zároveň ho upozornil v prípade neuhradenia dlžnej sumy na možnosť uplatnenia práva v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Následne listom zo dňa 29.06.2017 žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru, v dôsledku čoho sa celá pohľadávka žalobcu voči žalovanému stala splatnou a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy úveru najneskôr do 09.07.2017. Ku dňu mimoriadnej splatnosti úveru predstavoval dlh žalovaného sumu 9.177,33 eur a pozostával z istiny vo výške 8.827,56 eur, úroku vo výške 279,44 eur, úroku z omeškania vo výške 3,43 eur a poplatku za poistenie 6,90 eur. Súd uplatnený nárok právne posúdil ako spotrebiteľský s poukazom na ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1 a 3, § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s ustanoveniami upravujúcimi spotrebiteľské úvery podľa § 2, § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 29.07.2015 (ďalej „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) a podľa ustanovení § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 23.06.2015 (ďalej „Obchodný zákonník“). Súd mal v konaní preukázané, že predložená úverová zmluva zo dňa 29.07.2015 je spotrebiteľskou zmluvou, t. j. na jednej strane vystupuje veriteľ ako dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane druhej dlžník ako spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Súd ďalej mal za preukázané, že žalovaný nesplácal poskytnutý úver vo výške 10.000,- eur riadne a včas tak, ako sa na to zaviazal v úverovej zmluve, preto žalobca listom zo dňa 29.06.2017 oznámil žalovanému, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru, ktorý sa stal splatným v celosti dňa 29.06.2017. Z listinných dôkazov, ktoré boli žalobcom predložené, vyplýva, že zostatok dlhu žalovaného z titulu poskytnutého úveru ku dňu 29.06.2017 bol vo výške 8.827,56 eur na istine, 297,44 eur na úroku z úveru vyčísleného ku dňu 29.06.2017 z nesplatennej istiny, 3,43 eur na úroku z omeškania vyčísleného ku dňu 29.06.2017 a poplatku z poistenia v sume 6,90 eur. Do podania žaloby žalovaný dlh žalobcovi neuhradil ani len čiastočne. Pokiaľ ide o uplatnený nárok žalobcu na priznanie úroku vo výške 9,90 % ročne zo sumy 8.827,56 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, mal súd za to, že tento nárok je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka. Súd zdôraznil spotrebiteľský charakter posudzovanej zmluvy a v týchto intenciách aj nutnosť posudzovať vyváženosť práv a povinností zmluvných strán, aby neboli v značnej nerovnováhe. Pokiaľ žalobca vyhlásil v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka predčasnú splatnosť úveru ku dňu 29.06.2017, kedy sa zosplatnila celá suma úveru spolu s úrokom vo výške 9,90 % ročne, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne a poplatkom v celkovej výške 9.177,33 eur, pokiaľ žalobca v predmetnom spore žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu úrok 19,90 % ročne z nesplatennej istiny úveru ako odmeny za poskytnutie úveru aj za obdobie po zosplatnení úveru do budúca s tým, že súčasne v zmysle § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka žiadal zaviazat žalovaného na zaplatenie zákonných úrokov z omeškania zo zosplatennej istiny a úrokov od 30.06.2017 do budúca (do zaplatenia), súd takto uplatnený nárok na platenie zmluvných úrokov vyhodnotil ako nárok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi pri duplicitnom uplatňovaní si jednak dojednanej „odmeny v podobe zmluvného úroku do zaplatenia úveru“ a jednak uplatňovaní si zákonných úrokov z omeškania v zmysle § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v prípade omeškania dlžníka so splnením dlhu. Priznaním uvedeného nároku žalobcovi by podľa súdu vznikla značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán (strán sporu), kedy žalovaný ako spotrebiteľ by musel naďalej popri zákonných úrokoch z omeškania do budúca platiť žalobcovi aj zmluvné úroky ako odmenu za poskytnutie úveru, ktorý bol v zmluve vyjadrený vo výške 9,90 % ročne z poskytnutého úveru. Priznaným úrokom vo výške 9,90 % ročne z dlžnej istiny až do reálneho zaplatenia celej dlžnej sumy by boli žalobcovi zachované v podstate všetky práva a nároky z predmetnej úverovej zmluvy ako keby ani ku konečnej splatnosti úveru nikdy nedošlo, kým naopak žalovanému, ako spotrebiteľovi, žiadne. Súd vo svojej argumentácii poukázal na ustanovenie § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého právo na úroky z úveru patria veriteľovi len do jeho splatnosti, t. j. do 29.06.2017, kedy bol úver zosplatený, keďže podľa uvedeného ustanovenia Obchodného zákonníka sú zmluvné úroky splatné spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Doba splatnosti úrokov (za poskytnutie peňazí) sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru, t. j. celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr do dohodnutého termínu splatnosti (resp. zosplatenia) úveru. Žalobca ako veriteľ preto podľa súdu nemôže oprávnené žiadať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny, nakoľko zosplatením úveru už nemožno istinu úveru zmluvne ďalej neúročiť a preto žalobcovi po zosplatení úveru prislúchajú

len úroky z omeškania. Súd na podporu svojho stanoviska poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp z. 12C/9/2014 zo dňa 14.08.2014, rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co 85/2013 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98. Na základe vyššie uvedených skutočností bol súd toho názoru, že žalobca má právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru vo výške 9,90 % ročne len do 29.06.2017, kedy bola vyhlásená jeho pohľadávka za splatnú. Preto súd priznal žalobcovi okrem istiny 8.827,56 eur právo na zaplatenie vyčísleného úroku z úveru len ku dňu 29.06.2017, čo predstavuje sumu 279,44 eur. Súd v ďalšom bode odôvodnenia uviedol : Keďže žalovaný pohľadávku žalobcu nijakým spôsobom nespochybnil, uložil mu súd povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu poskytnutého úveru vo výške 8.827,56 eur, úrok z omeškania (správne má byť úrok) vyčísleného sumou 297,44 (správne má byť 279,44) eur z neuhradenej istiny do dátumu predčasnej splatnosti úveru a úrok z omeškania vyčísleného sumou 3,43 eur z neuhradenej istiny a úroku do dátumu predčasnej splatnosti úveru a poplatok z poistenia 6,90 eur t. j. spolu ho zaviazal na zaplatenie sumy 9.135,33 eur. Zároveň žalobcovi priznal aj právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne z nezaplatennej sumy 9.125 (správne má byť 9107) eur (istina 8.827,56 eur + úroky z úveru 297,44 (správne má byť 279,44) eur) od 30.06.2017 do zaplatenia, nakoľko dňom nasledujúcim po vyhlásení splatnosti úveru sa dostal žalovaný do omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Vo zvyšku čo do zaplatenia úroku z úveru po vyhlásenej mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 9,90 % zo sumy 8.827,66 eur od 30.06.2017 do zaplatenia žalobu zamietol. Následne súd konštatoval majetkové a sociálne pomery žalovaného, ktorý na pojednávaní dňa 14.06.2018 uznal pohľadávku žalobcu v plnom rozsahu, no vzhľadom na svoju nepriaznivú situáciu požiadal súd o poskytnutie dlhšej lehoty splatnosti pohľadávky žalobcu. Podľa ustanovenia § 232 ods. 2 a 3 CSP, súd vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovaného, ako aj na výšku dlžnej sumy, predĺžil lehotu na zaplatenie dluhu na 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Keďže žalobca mal v konaní plný úspech, súd mu s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 2 CSP priznal náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že po právoplatnosti rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodne o výške náhrady trov konania.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a to v rozsahu zamietnutia žaloby ohľadom zmluvného úroku vo výške 9,90 % ročne z nezaplatennej istiny 8827.56 eur od 30.6.2017 do zaplatenia. S argumentmi súdu prvej inštancie sa žalobca nestotožňuje a považuje rozsudok v napadnutej časti za nesprávny, pretože rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Žalobca má za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení úveru. Odvolateľ poukázal na ustanovenie § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a citoval z komentára IURA EDITION k predmetným ustanoveniam. Z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého, ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Z vyššie uvedeného podľa názoru žalobcu jednoznačne vyplýva, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Odvolateľ v ďalšom texte odvolania na podporu svojho stanoviska poukázala a citoval z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, zhodne rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/8/2017-94 zo dňa 27.2.2018 a ďalšie rozsudky senátu 43Co Krajského súdu v Banskej Bystrici, žalobca odkazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 7Co/366/2017-84 zo dňa 30.11.2017, na rozsudky Krajského súdu v Košiciach čk. 5Co/297/2017 zo dňa 13.2.2018 a na ďalšie rozsudky tohto senátu, ktorými rozsudkami odvolací súd zmenil rozsudky okresného súdu tak, že priznal nárok na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení úveru. Na podporu svojho názoru v otázke priznania nároku na úroky aj po zosplatnení úveru ďalej v texte odvolania žalobca citoval aj z ďalších rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a poukázal aj na rozhodnutie Nejvyššího soudu České republiky č.k. 33Cdo 212/2014 z dňa 21.08.2014. Žalobca poukázal aj na návrh zákona (neskôr prijatý pod č. 106/2014 Z.z.) z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a ktorý obsahoval pod č. 1. ustanovenie, ktorým sa navrhovalo nasledujúce doplnenie Občianskeho zákonníka: „V § 53 ods. 9 sa

na konci pripája táto veta: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565.“ Rozhodujúcou skutočnosťou je, že táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z. z., ani žiadna iná zákonná novelizácia takéto, ani obdobné ustanovenie, odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu, neobsahuje. Z tohto dôvodu je podľa názoru odvolateľa neprípustné, aby sa znenie dôvodovej správy, ktoré v odvolaní citoval, špecifikujúce neexistujúce zákonné ustanovenie, uvádzalo ako dôvod na odopretie nároku veriteľa na zmluvné úroky po zosplatnení. Práve naopak - fakt, že uvedený návrh nikdy nebol prijatý vo forme zákona, len dokazuje, že zákonodarca nikdy predmetný nárok veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplatnení dlhu neobmedzil, čo jednoznačne potvrdzuje jeho dôvodnosť. Žalobca má za to, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4 Obo 143/98, na ktoré súd poukazuje, sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru. V danej veci totiž Najvyšší súd riešil, okrem iných, prioritne otázku nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Zároveň odvolateľ upozornil na skutočnosť, že predmetné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a samotné konštatovanie Najvyššieho súdu SR, aké skutočnosti má prvostupňový súd skúmať, nemožno považovať za záväzný právny názor Najvyššieho súdu SR. Konštatovanie súdu v znení : „dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.“ je vytrhnuté z kontextu a nie je možné ho paušálne uplatňovať vo všetkých konaniach, v ktorých si veritelia uplatňujú svoje nároky z poskytnutých peňažných prostriedkov. Tým skôr, že táto časť odôvodnenia nie je súčasťou právnej vety a teda nemá charakter záväzného právneho názoru. Uvedené konštatovanie je len súčasťou inštrukcie pre prvoinštančný súd, ktorému Najvyšší súd vec vrátil, ako má v danej veci postupovať. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má žalobca za to, že jeho odvolanie je dôvodné a navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie aj v časti zmluvného úroku 9,90 % ročne z nezaplatenej istiny 8827,56 eur od 30.6.2017 do zaplatenia a žalovaného zaviazá uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi prizná náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov. V závere odvolania žalobca podal návrh na doplnenie rozsudku Okresného súdu Lučenec č. 4Csp/204/2017-73 zo dňa 14.6.2018, aj s poukazom na bod 31. odôvodnenia predmetného rozsudku, o výrok v časti nároku, o ktorom v predmetnom rozsudku súd opomenul rozhodnúť, t.j. o nároku na zaplatenie nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 6,90 eur a to dopĺňacím rozsudkom v zmysle ustanovenia § 225 ods. 2 CSP.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu vyjadрила len v stručnosti a uviedla, že potvrdzuje, že je na materskej dovolenke, mesačný príjem má 262 eur, z ktorého vychováva dve maloleté deti, 14 ročného syna a 1 ročnú dcéru. Manžela má vo výkone trestu odňatia slobody na 14 rokov. Prosí o pochopenie jej zúfalej situácie a verí, že sa nájde spoločné riešenie.

4. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovanej zdôraznil, že žalovaná nepopiera svoj záväzok voči žalobcovi, len sa odvoláva na svoju finančnú situáciu. Žalobca považuje vyjadrenie žalovanej za bezpredmetné, nakoľko neuvádza žiadne konkrétne právne ani skutkové tvrdenia spochybňujúce opodstatnenosť uloženej povinnosti splatiť dlh. Na základe uvedeného trvá žalobca na podanom odvolaní v celom rozsahu.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o trovách konania podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Odvolací súd v prvom rade konštatuje (vzhľadom na odvolací petit), že za účelom rozhodnutia o návrhu žalobcu na doplnenie výroku I. rozsudku č.k. 4Csp/204/2017-73 zo dňa 14.06.2018 dopĺňacím rozsudkom v zmysle ustanovenia § 225 ods. 2 CSP, vrátil odvolací súd predložený spis súdu prvej inštancie ako predčasne predložený s tým, že súd prvej inštancie je príslušný rozhodnúť o návrhu žalobcu na doplnenie rozsudku a to buď vydaním dopĺňacieho rozsudku, eventuálne vydaním uznesenia o zamietnutí návrhu strany na doplnenie rozsudku (§ 225 ods. 2 CSP).

7. Súd prvej inštancie o návrhu žalobcu na doplnenie výroku II. rozsudku č.k. 4Csp/204/2017-73 zo dňa 14.06.2018 rozhodol doplniacim rozsudkom č.k. 4Csp/204/2017-200, ktorý vyhlásil dňa 03.10.2019 a ktorým v zmysle ustanovenia § 225 ods. 2 CSP výrok I. rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/204/2017-73 zo dňa 14.06.2018 doplnil takto : „Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 8.827,56 eur spolu s kapitalizovaným úrokom z úveru vo výške 279,44 eur, kapitalizovaným úrokom z omeškania vo výške 3,43 eur, úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z dlžnej sumy 9.107,00 eur od 30.06.2017 do zaplataenia a poplatkom za poistenie vo výške 6,90 eur, všetko v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“ V odôvodnení doplnacieho rozsudku súd konštatoval, že pokiaľ ide o uplatnený nárok žalobcu na zaplataenie poplatku za poistenie v sume 6,90 eur, mal súd za to, že žalobca preukázal dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu poplatku za poistenie dojednané v zmluve o úvere. Uvedené poplatky predstavujú súčet omeškaných poplatkov za poistenie, ktoré sa popri anuitných splátkach úveru žalovaný zaviazal uhradiť mesačne v zmysle bodu 1.2 zmluvy o úvere; vznikom poistenia vznikla žalovanému v zmysle čl. 8 Obchodných podmienok pre úvery občanom povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver splatný spolu s príslušnou splátkou úveru. Na základe uvedeného súd výrok I. rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/204/2017-73 zo dňa 14.06.2018 v súlade s 225 CSP doplnil tak, že zaviazal žalovaného na zaplataenie v žalobe uplatnených poplatkov za poistenie a to v lehote 90 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, spolu s istinou a ostatným príslušenstvom žalobcom uplatnenej pohľadávky.

8. Po tomto konštatovaní odvolací súd pristúpil k vecnému prieskumu odvolaním napadnutého rozsudku v znení doplnacieho rozsudku a to v intenciách dôvodov a rozsahu odvolania, vymedzených odvolateľov v podanom odvolaní (§ 379 a § 380 CSP).

9. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, vychádzajúc z dôvodov a rozsahu odvolania, po preskúmaní rozsudku prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutých výrokov konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvoinštančný súd rozhodol. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca, ktorý ako odvolateľ namietal vecnú správnosť v meritórnom výroku rozsudku súdu prvej inštancie, neuviedol v odvolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe súdu prvej inštancie, ani nežiadal doplniť dokazovanie za podmienok stanovených v ustanovení § 384 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolaním len spochybnil vyvodený právny názor súdu prvej inštancie na podklade vykonaného dokazovania a namietal dôvody a právne posúdenie veci, pokiaľ prvoinštančný súd uviedol, akými úvahami sa spravoval a na podklade ktorých skutočností zaujal právny názor vyslovený v meritórných výrokov rozsudku.

10. Odvolací súd súčasne konštatuje, že súd prvej inštancie náležite a správne zistil skutkový stav veci, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Odvolací súd preto pri rozhodovaní vychádzal zo súdom prvej inštancie správne zisteného skutkového stavu a nebolo preto potrebné zo strany odvolacieho súdu dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie (§ 383 Civilného sporového poriadku).

11. Súd prvej inštancie sa správne v odôvodnení rozsudku zameral predovšetkým na právne posúdenie základného zmluvného vzťahu, z ktorého uplatnený nárok vzišiel. Okresný súd správne konštatoval (a v konaní nebolo spochybnené ani zo strany žalobcu), že vzhľadom na postavenie zmluvných strán je nutné danú Úverovú zmluvu č. 000000000223663, uzatvorenú žalobcom, ako úverovým veriteľom a žalovanou, ako dlžníčkou, dňa 29.07.2015, považovať za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka. Okresný súd správne poukázal na to, že okrem tejto všeobecnej právnej normy na daný zmluvný vzťah dopadá aj právna úprava lex specialis a to zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy. Táto skutočnosť v odvolacom konaní sporná ani nebola. Predmetom a rámcom odvolacieho konania však bolo zodpovedanie otázky, či je z hľadiska posúdenia dôvodnosti uplatnených úrokov z poskytnutého spotrebiteľského úveru možné a nutné aplikovať na daný zmluvný vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, predovšetkým ustanovenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka, ktorých aplikácie sa odvolateľ dovoľáva. Aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka má potom zásadný vplyv na posúdenie aj nároku veriteľa na úroky z úveru po vzniku omeškania dlžníka s vrátením sumy poskytnutého úveru.

12. Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

13. Odvolací súd sa predovšetkým vysporiadal s argumentáciou žalobcu, ktorý síce zhodne s právnym názorom vysloveným súdom prvej inštancie nespochybňuje, že daný zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou, vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné posudzovať z hľadiska spotrebiteľského práva a s poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy, avšak argumentuje, že pokiaľ ide o omeškanie dlžníka s vrátením peňažnej sumy, ktorého právne následky sú upravené odlišne v občianskoprávnej a obchodnej úprave, táto sa spravuje ustanovením § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Odvolací súd poznamenáva, že na tento argument žalobcu, a to vzhľadom na citované zákonné ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a to aj za predpokladu, ak by sa inak riadili normami obchodného práva, tak nemožno prihliadnuť. Z uvedeného zákonného ustanovenia (v znení účinnom od 1. apríla 2015) vyplýva, že spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka nielen na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj na posúdenie všetkých iných právne relevantných skutočností z právneho vzťahu založeného touto zmluvou, i keď ide o absolútny obchod v zmysle Obchodného zákonníka. Odvolací súd v súvislosti s aplikáciou predmetného zákonného ustanovenia poukazuje na závery obsiahnuté v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21. apríla 2015 (zhodne však aj v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 8MCdo 13/2014, sp. zn. 3M Cdo 9/2014 a sp. zn. 3MCdo 12/2014), ktorý vyslovil, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnom rozhodnutí vyslovil, že aj keď toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť 01.04.2015, právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia týkajúce sa tejto novely a preto ich účinnosť sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti tohto zákonného ustanovenia. Odvolací súd však zdôrazňuje, že posudzovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere v konkrétnej veci bola uzatvorená už za účinnosti predmetného zákonného ustanovenia a uvedenú judikatúru odvolací súd uvádza práve pre zdôraznenie povinnosti rešpektovať občianskoprávnu úpravu pre všetky, a to dokonca aj skôr uzatvorené spotrebiteľské zmluvy. S poukazom na Najvyšším súdom SR prezentované závery a vyslovený právny názor Najvyššieho súdu SR v tejto otázke, pokiaľ tieto rozhodnutia a vyslovené názory Najvyššieho súdu SR neboli doposiaľ žiadnym zákonným spôsobom spochybnené, je odvolací súd povinný na ne prihliadať a pri rozhodovaní tieto závery a právny názor Najvyššieho súdu SR, akú súdu vyššej inštancie, aj rešpektovať a pri svojej rozhodovacej činnosti náležite právne zohľadniť. Je tak nutné na daný zmluvný vzťah aplikovať výlučne občianskoprávnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku. Význam inštitútu spotrebiteľskej zmluvy a legislatívne osobitne upravených práv a povinností vo vzťahoch, v ktorých ako zmluvná strana vystupuje spotrebiteľ, spočíva vo zvýšenej miere zabezpečenia ochrany práv spotrebiteľa.

14. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Podľa citovaného ustanovenia, odseku 2, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

15. Relevantné z hľadiska posúdenia správnosti úvahy prvoinštančného súdu je zodpovedanie otázky, či bol správny záver súdu, že veriteľ si po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktorý bol dlžník v zmysle zmluvných dojednaní povinný dovtedy uhrádzať v splátkach, môže voči dlžníkovi uplatňovať popri istine súčasne úroky, ako aj úroky z omeškania, nakoľko sa dlžník preukázateľne dostal do omeškania so

splnením svojho dlhu (v dôsledku čoho aj veriteľ pristúpil k svojmu jednostrannému právnomu úkonu). V konaní nebolo sporné, že žalobca, ako veriteľ, listom zo dňa 29.06.2017 vyhlásil predčasnú/mimoriadnu splatnosť Úverovej zmluvy č. 000000000223663 zo dňa 29.07.2015 a to v dôsledku nesplácania poskytnutého úveru dlžníkom riadne a včas, pričom bola dlžníkovi poskytnutá dodatočná lehota na zaplatenie celého dlhu vrátane prísľušenstva (do 09.07.2017) a márnym uplynutím aj tejto dodatočnej lehoty na plnenie sa dlžník dostal do omeškania. V nadväznosti na uvedené je potom následne nutné vychádzať z citovaného ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý pre prípad omeškania dlžníka plniť peňažný záväzok riadne a včas, poskytuje veriteľovi právo od zmluvy odstúpiť, pričom z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že dochádza aj k modifikácii peňažného nároku veriteľa, pretože zákon ustanovuje, že pokiaľ ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení už len úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Odvolací súd poznamenáva, že z tohto zákonného ustanovenia je zrejmé, že po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka popri plnení (pričom plnenie je nutné chápať do momentu zosplatenia celého dlhu ako súhrnnú sumu zosplateného peňažného dlhu dlžníka, ktorý obsahuje jednak istinu, prípadné poplatky za poskytnutie peňažných prostriedkov, ako aj úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov), len zákonné sankčné mechanizmy za omeškanie dlžníka a to úrok z omeškania, pokiaľ nie je podľa Občianskeho zákonníka oprávnený požadovať od dlžníka poplatok z omeškania, pričom výška uvedených sankčných mechanizmov je vykonávacím predpisom limitovaná a nezávisí tak od svojvôle veriteľa, a dokonca ani od dohody s dlžníkom. Z dikcie uvedeného zákonného ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka tak nevyplýva, že by bol veriteľ oprávnený po zosplatení celého dlhu (vrátane istiny, poplatkov a dovtedajších úrokov zosplateného dlhu) požadovať okrem zákonom prípustných sankčných prostriedkov z omeškania dlžníka aj úroky z dlžnej sumy. Súd prvej inštancie tak vecne správne výrokom II. rozsudku zamietol zvyšnú časť žaloby, a to v časti o zaplatenie úroku vo výške 9,90 % ročne zo sumy 8.827,56 eur od 30.06.2017 do zaplatenia a to z dôvodu, že v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru prináleží veriteľovi od doby zosplatenia úveru len úrok z omeškania a nie už samotný úrok z úveru, pretože dlžník sa dostal do omeškania a nastupuje tak režim platenia úrokov z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takýto záver je logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré poskytol veriteľ dlžníkovi do doby splatnosti dlhu. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo ku dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru a jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Nie je pritom rozhodujúce, či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo skôr, ak veriteľ využil právo požadovať splatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej splátky podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka. Po splatnosti pohľadávky možno požadovať len úroky z omeškania. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou, podľa ktorej má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, v ktorej je dlžníkom v omeškani s vrátením úveru, pretože počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi peňažnými prostriedkami nakladať a dlžník by mal mať povinnosť kompenzovať veriteľa za celý čas, ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi. Sankciou za omeškanie dlžníka a jeho motiváciou čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania. Zo zákona (§ 565 Občianskeho zákonníka) spotrebiteľovi vzniká voči veriteľovi nová povinnosť - zaplatiť celú pohľadávku, teda povinnosť zaplatiť veriteľovi nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. Zákon pritom otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši. Je preto nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka a túto pohľadávku považovať za jednorazovo splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa, pokiaľ sa účastníci nedohodnú inak. Nakoľko pôvodný zmluvný vzťah - a tým aj vzájomné práva a povinnosti z neho vyplývajúce - sa zásadným spôsobom menia momentom vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru, práve týmto okamihom nastupuje nová povinnosť spotrebiteľa a práve v tomto okamihu sa zastavuje zmluvne dohodnutá povinnosť spotrebiteľa platiť riadne dohodnuté úroky a spotrebiteľ je povinný vrátiť veriteľovi popri nesplatennej istine len tie úroky, ktoré boli splatné ku momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - zmena v obsahu záväzku). Zmena v obsahu záväzku potom aj spôsobuje novú povinnosť dlžníka - od momentu omeškania s vrátením celej istiny vrátane kapitalizovaného úroku k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého dlhu - platiť z takejto

sumy kapitalizovaného dlhu aj úroky z omeškania v zákonnej výške. Je to povinnosť dlžníka vyplývajúca ex lege - z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak by veriteľ popri riadnych úrokoch (ako ceny peňazí) od dlžníka požadoval aj úroky z omeškania z istiny, dochádzalo by tým k situácii, že by sa istina veriteľovi zhodnocovala duplicitne. Jedenkrát vo forme riadnych úrokov, ktoré by ako cenu peňazí požadoval veriteľ za to, že dlžník nevrátil celú istinu včas, druhýkrát vo forme úrokov z omeškania, ktoré by veriteľ požadoval z toho istého titulu, teda, že spotrebiteľ nevrátil celú istinu včas. Takejto požiadavke by súd musel odoprieť ochranu okrem vyššie uvedených dôvodov aj z titulu rozporu s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka), prípadne vzhľadom na zjavné zneužitie práva (článok 5 Civilného sporového poriadku). Keďže ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka zjavne modifikuje dobu trvania (resp. minimálne dobu oprávnenia dlžníka užívať peniaze veriteľa) zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru, berúc do úvahy ustanovenie § 578 Občianskeho zákonníka a mlčanie zákonodarcu o pokračujúcej povinnosti dlžníka platiť úroky (porovnaj s ustanovením § 723 OZ), je zjavné, že po účinnosti zosplatnenia podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka nastupujú výlučne sankčné mechanizmy. Odvolací súd s poukazom na argumentáciu uvedenú vyššie tak konštatuje, že niet zákonného ustanovenia, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania.

17. Pokiaľ žalobca v odvolaní argumentuje ustanovením § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, odhladnuc od už uvedeného, že na spotrebiteľský právny vzťah v súlade s ustanovením § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, odvolací súd pre úplnosť považuje za potrebné zdôrazniť, že táto argumentácia žalobcu by bola nesprávna aj za predpokladu aplikability Obchodného zákonníka na nespotebiteľský vzťah. Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka je zrejmé, že toto zákonné ustanovenie upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka. Ustanovenie zakotvuje, že ak sa naplní hypotéza prvej vety (dlžník je oprávnený vrátiť peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve), dlžník nebude povinný platiť úroky pre celé úrokové obdobie dohodnutého úveru v zmysle úverovej zmluvy, ale len do obdobia, kedy peniaze vrátil. Citované znenie ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka tak upravuje výlučne splatnosť úroku len prípade predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka v dôsledku jeho vôle zaplatiť úver predčasne (ktorá situácia v danom spore, odhladnuc od nemožnosti aplikovať Obchodný zákonník, v danej veci ani nenastala), pričom je nevyhnutné mať na zreteli aj skutočnosť, že Obchodný zákonník splatnosť úrokov upravuje v ustanovení § 503 ods. 1 a 2, ktoré veriteľa oprávňuje na riadny úrok len do momentu vzniku záväzku vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi, nie do momentu ich skutočného vrátenia.

18. Taktiež pokiaľ žalobca v odvolaní argumentuje, že úroky dojednané v zmluve o spotrebiteľských úveroch sú vyjadrením ceny peňazí, odvolací súd poznamenáva, že tento názor nijako nespochybňuje a úrok predstavuje vopred dojednanú odplatu za užívanie istiny. Odvolací súd poznamenáva, že banka, ako veriteľ, počas procesu kontraktácie určuje svoje úverové podmienky v rámci ktorých stanovuje aj odplatu za poskytnutie úveru za isté dohodnuté úverové obdobie a od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver si stanovuje za dané ohraničené úverové obdobie, na ktoré sa úverový vzťah uzatvára, do splatnosti pohľadávky. Preto práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlíšiteľná od sankcií za omeškanie s plnením dlhu veriteľa. Pokiaľ sa žalobca dovoláva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav, že veriteľ a spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve, odvolací súd poznamenáva, že bol to práve veriteľ, ktorý svojim jednostranným právnym úkonom spôsobil zmenu zmluvne dojednaných podmienok a zmenu záväzku, ktorá bola vyvolaná omeškaním spotrebiteľa a viedla k predčasnému zosplatneniu úveru zo strany veriteľa. K predčasnému zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo teda výlučne konaním veriteľa. Bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou v obsahu záväzku určil aj nový režim ďalšieho plnenia záväzku svojim jednostranným adresným právnym úkonom. Predčasné zosplatnenie úveru je sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel medzi výhodou splátok a stavom jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ pri režime splátok nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy - istiny, ktorá sa iba postupne v pravidelných anuitných splátkach vracia a tento stav nedostatku je vykompenzovaný nárokom veriteľa na úrok z požičanej istiny. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto voľne nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný

spolu s istinou v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Pri vyvolaní stavu predčasnosti splatenia úveru tak vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných podľa splatenia úveru. Týmto právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, ktorým má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov a v dôsledku toho odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s požičanými peniazmi, ktoré dlžník nemá právo ďalej zadržiavať a stratil režim výhody splátok. Pokiaľ teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul zadržiavať peňažné prostriedky u seba a tieto naďalej legitímne užívať, nie je potom ani dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, keď spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by ďalej inkasoval úrok zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľ vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako kedy k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by boli upierané práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd by pripustením takéhoto stavu toleroval založenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami dodávateľa voči spotrebiteľovi a pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na proporcionalitu práv a povinností dlžníka a veriteľa, odvolací súd poznamenáva, že tolerovaním takéhoto stavu by podporoval nielen hrubú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami v neprospech spotrebiteľa, ale aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potencionálnej činnosti, respektíve až zneužívať stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Odobrením takéhoto stavu a to priznaním nároku veriteľa po vyvolanej zmene obsahu záväzku požadovať od dlžníka úroky popri úrokoch z omeškania, by sa poprel celý zmysel ochrany spotrebiteľa pred nekonečným nabaľovaním istiny o ďalšie a ďalšie úroky a úroky z omeškania. Pokiaľ tak spotrebiteľ neoprávnené peňažné prostriedky zadržiava, v prípade takéhoto protiprávneho stavu patria zmluvným stranám len sankcie vymedzené v ustanovení § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 a § 3a Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z..

19. Pokiaľ žalobca na podporu svojich argumentov poukazuje v odvolaní na viaceré rozhodnutia krajských súdov, v ktorých boli zmenené rozsudky súdov prvej inštancie a odvolacie súdy priznali veriteľovi právo na úroky z úveru aj popri úrokoch z omeškania, odvolací súd konštatuje, že rozhodovacia prax všeobecných súdov v tejto otázke jednotná nie a taktiež príkladmo uvádza množstvo rozhodnutí krajských súdov judikujúcich právnym názorom neprípustnosti kumulácie riadnych úrokov a úrokov z omeškania, napr. rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 10Co/403/2016 z 27.03.2018, rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 24Co/99/2017 z 27.03.2018, rozsudok Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 6Co/56/2018 z 28.03.2018, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 12Co/16/2018 z 12.04.2018, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 Co/74/2018, sp. zn. 14Co/79/2017, sp. zn. 14Co/148/2018, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 15Co/193/2018 z 07.11.2018, rozsudok Krajského súdu Nitra, sp. zn. 5Co/304/2017 z 24.10.2018, rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 19Co/70/2018 z 25.10.2018, rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 17Co/110/2018 z 08.11.2018, rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 24Co/189/2018 z 06.03.2019, rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 5Co/337/2018 z 25.06.2019, rozsudok Krajského súdu Košice, sp. zn. 11Co/181/2018 z 24.07.2019, rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 24Co/104/2019 z 04.09.2019... Navyše, uvedenú otázku riešil aj Ústavný súd SR, ktorý sa vo svojom uznesení č.k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18. septembra 2012 zaoberal sťažnosťou sťažovateľa vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 29C 131/2011-127 z 23. novembra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co 30/2012-145 z 30. mája 2012, ktoré veriteľovi nepriznali po zosplatnení úveru popri nároku na riadne úroky aj úroky z omeškania, pričom súdy vyslovili, že nie je možné priznať žalobcovi úroky z úveru v čase po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obe súdy pri svojej argumentácii poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí vyslovil, že nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Ústavný súd v predmetnom uznesení vyslovil, že krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľovi (úverovému veriteľovi) iba do splatnosti dlhu, rozšíril vecnú

argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukajúc na štandardnú judikatúru v tejto oblasti. Tento výklad považoval ústavný súd za ústavne akceptovateľný.

20 Aj s poukazom na záver o ústavnej akceptovateľnosti názoru tak súdu prvej inštancie v predmetnej veci, ako aj názoru odvolacieho súdu uvedeného vyššie, možno potom zhrnúť, že právne a skutkové závery, na základe ktorých súd prvej inštancie meritórne rozhodol, boli vecne správne. Odvolací súd preto, po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a po zvážení všetkých relevantných skutočností rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku II. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. V nadväznosti na vecnú správnosť meritórneho výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie a konštatovanie prevažného procesného úspechu žalobcu, je potom vecne správny aj závislý výrok III. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie v súlade so zásadou zohľadnenia miery procesného úspechu a neúspechu strán sporu vyplývajúcej z ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu 100%.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) a vyslovil, že žalovanej, ktorej by ako procesne plne úspešnej strane v odvolacom konaní inak vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, nakoľko jej celkom zjavne žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).